

TARİHSEL VE MODERN PERSPEKTİF İLE TEMEL PSİKOLOJİ KAVRAMLARI

Fatmanur ÇİMEN¹

HAZIRLIK SORULARI

1. Psikoloji bir bilim olarak nasıl ortaya çıkmıştır? Ortaya çıkışında etkili olan faktörler sizce neler olabilir?
2. Psikoloji biliminin gelişim sürecinde neden farklı yaklaşımların geliştirilmesine ihtiyaç duyulmuştur?
3. Psikoloji biliminin tarihinde insana olan perspektif nasıl değişmiştir? Perspektifin değişimi insanı anlamaya yönelik gerçekleştirilen çalışmalarda kullanılan yöntem ve tekniklere nasıl yansımış olabilir?
4. Günümüzde popüler olan modern psikoloji akımları veya kavramları hakkında neler biliyorsunuz?

TARİHSEL PERSPEKTİF

Bir bilim olarak ortaya çıkmadan önce felsefenin bir inceleme alanı olan psikoloji Yunanca ruh olarak Türkçe'ye çevrilen "Psyche" kavramından tü-

retilmiştir. İnsanı anlama çabasında olan Aristo, Platon gibi filozoflar ilk psikologlar olarak görülmüştür. Dolayısıyla psikoloji bir bilim dalı olarak var olmasa da insan var olduğundan beri varlığını sürdürmektedir. Ebbinghaus' un "Psikoloji, uzun bir geçmişe fakat kısa bir tarihe sahiptir" sözü de tam olarak bu gerçeğe işaret etmektedir. 19. Yüzyılda deneysel yöntemlerin benimsenmesiyle psikoloji yeni bir alan olarak kabul görmüş ve felsefeden ayrılmıştır. Bu tarihten itibaren çeşitli bilim adamlarının psikoloji ile ilgili çalışmaları neticesinde psikolojinin temelleri atılmaya başlamıştır. Bunlar arasında özellikle Almanya' da Wilhelm Wundt tarafından kurulan ilk psikoloji laboratuvarının yeri önemlidir.

Psikoloji biliminin kapsamında insanların düşüncelerini, hislerini ve davranışlarını anlamaya yönelik çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu çabalar doğrultusunda birçok bilim adamı tarafından günümüze kadar pek çok yaklaşım ve ekol geliştirilmiştir. Ortaya çıkan ekol ve yaklaşımlar diğerlerinden daha iyi olarak değerlendirilmemekte bunun yerine insana olan bakış açısının farklı bir

¹ Öğr. Gör., Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, Çocuk Gelişimi Bölümü, f.cimen@atauni.edu.tr, 0000-0001-6068-430X

KAYNAKLAR

- Akkoyun, F. (2001). *Gestalt terapi*. Nobel Yayıncılık.
- Altıntaş, E., & Gültekin, M. (2003). *Psikolojik danışma kuramları*. Alfa Yayıncılık.
- Atılğan Sakarya, S. (2003). Doğurgan deneyim "Farkındalık". *Temas: Gestalt Terapi Dergisi*, 1(2), 3-18. <https://www.sevdaatilgan.com/tr/43957/Dogurgan-Deneyim-Farkindalik>.
- Atılğan, S. (2020). Gestalt terapi yaklaşımı. M. Eskin, Ç. G. Dereboy, & A. N. Karancı (Ed.), *Klinik psikoloji: Bilim ve uygulama* (s. 451-472). Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Aydın, B. (1996). Benlik kavramı ve ben şemaları. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(8), 41 - 47. <https://dergipark.org.tr/en/pub/maruaebd/issue/363/2026>.
- Beisser, A. (1970). The paradoxical theory of change. J. Fagan, & I. Shepherd (Ed.), *Gestalt therapy now* (s. 77-80). Science & Behavior Books. gestalttherapy.org.
- Benjamin, L. T. (2019). *Modern psikolojinin kısa bir tarihi* (2. Basımdan Çeviri) (C. Malakcioğlu, Çev.). Nobel Yaşam.
- Boyalı, C. (2022). Spirituality as part of the whole: Gestalt therapy's view of spirituality. *Spiritual Psychology and Counseling*, 7(2), 157-178. <https://dx.doi.org/10.37898/spc.2022.7.2.173>.
- Budak, A. M., & Kocabaş, E. Ö. (2019). Diyalektik davranış terapisi ve beceri eğitimi: Kullanım alanları ve koruyucu ruh sağlığındaki önemi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 11(2), 192-204. <https://doi.org/10.18863/pgy.411209>.
- Bulut, S. (2020). *Pozitif psikoloji*. Nobel Yayıncılık.
- Bulut, S., & Subaşı, M. (2020). *Pozitif psikoloji*. Nobel Yayıncılık.
- Calhoun, L. G., & Tedeschi, R. G. (1998). Beyond recovery from trauma: Implications for clinical practice and research. *Journal of Social Issues*, 54(2), 357-371. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1111/0022-4537.701998070>.
- Carver, C. S., Scheier, M. F., & Segerstrom, S. C. (2010). Optimism. *Clinical Psychology Review*, 30(7), 879-889. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2010.01.006>.
- Chapman, A. L. (2006). Dialectical behavior therapy: Current indications and unique. *Psychiatry (Edgmont)*, 3(9), 62-68. <https://psycnet.apa.org/record/2007-02479-006>.
- Childress, A. R., & Burns, D. D. (1981). The basics of cognitive therapy. *Psychosomatics*, 22(12), 1017-1027. [https://doi.org/10.1016/S0033-3182\(81\)73443-1](https://doi.org/10.1016/S0033-3182(81)73443-1).
- Cziksentmihalyi, M. (1990). *Flow: The Psychology of optimal experience*. Harper & Row. https://www.researchgate.net/publication/224927532_Flow_The_Psychology_of_Optimal_Experience.
- Çelebi, E. (2017). Diyalektik davranış terapisi. E. Köroğlu, & H. Türkçapar (Ed.), *Psikoterapi yöntemleri: Kuramlar ve uygulama*. HYB. https://www.diyalektikterapi.com/wp-content/uploads/2020/10/ddt_elif_celebi_kitap.pdf.
- Çelik, H., & Aydoğdu, B. N. (2018). Duygu odaklı terapi: Psikoterapide Yeni bir yaklaşım. *e - Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 50-68. <https://doi.org/10.30900/kafkasegt.439247>.
- Çelikkaleli, Ö. (2020). Akılcı duygusal davranış terapisi. Z. Karataş, & Y. Yavuzer (Ed.), *Psikolojik danışma ve psikoterapi kuramları* (3. Baskı) (s. 275-312). Pegem.
- Çivitçi, A., Türküm, A. S., Duy, B., & Hamamcı, Z. (2014). *Okullarda akılcı duygusal davranış terapisine dayalı uygulamalar* (2. Baskı). Pegem.
- Diener, E. (2012). New findings and future directions for subjective well-being research. *American Psychologist*, 67(8), 590-597. <https://doi.org/10.1037/a0029541>.
- Dobson, K. S. (1989). A meta-analysis of the efficacy of cognitive therapy for depression. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 57(3), 414-419. <http://dx.doi.org/10.1037/0022-006X.57.3.414>.
- Dolhanty, J., & Greenberg, L. S. (2007). Emotion-focused therapy in the treatment of eating disorders. *European Psychotherapy*, 7(1), 97-116. https://drjoannedolhanty.com/wp-content/uploads/2017/02/06-Eating_DolhantyK.pdf.
- Elliott, R., & Greenberg, L. S. (2007). The essence of process-experiential/ emotion-focused therapy. *American Journal of Psychotherapy*, 61(3), 241-254. <https://doi.org/10.1176/appi.psychotherapy.2007.61.3.241>.
- Elliott, R., & Greenberg, L. S. (2016). Emotion-focused therapy. C. Lago, & D. Charura (Ed.), *The person-centred counselling and psychotherapy handbook* (s. 212-222). Open University Press.
- Frankl, V. E. (2014). *İnsanın anlam arayışı* (S. Budak, Çev.). Okuyan Us.
- Garnezy, N. (1993). Children in poverty: Resilience despite risk. *Psychiatry*, 56, 127-136. <https://doi.org/10.1080/00332747.1993.11024627>.
- Gottlieb, A. L., Klinger, C. L., & Sampaio, D. (2022). Introduction to dialectical behavior therapy for psychiatrists and psychiatry residents. *Advances in Psychiatry and Behavioral Health*, 2(1), 241-251. <https://doi.org/10.1016/j.ypsc.2022.03.008>.
- Grantham, P., & Cowtan, C. (2015). *Third wave CBT therapies: Brief literature review*. SDS Seminars Ltd. <https://skillsdevelopment.co.uk/>.
- Greenberg, L. (2006). Emotion-focused therapy: A synopsis. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 36, 87-93. <https://doi.org/10.1007/s10879-006-9011-3>.
- Greenberg, L. S. (2004). Emotion-focused therapy. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 11(1), 3-16. <https://doi.org/10.1002/cpp.388>.
- Greenberg, L. S. (2010). Emotion-focused therapy: A clinical synthesis. *FOCUS The Journal of Lifelong Learning in Psychiatry*, 8(1), 32-42. <http://dx.doi.org/10.1176/foc.8.1.foc32>.
- Greenberg, L. S. (2010). Emotion-focused therapy: An overview. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(33), 1-12. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tpdrd/issue/21453/229828>.

- Hayes, S. C. (2004). Acceptance and commitment therapy, relational frame theory, and the third wave of behavioral and cognitive therapies. *Behavior Therapy*, 35, 639-665. [https://doi.org/10.1016/S0005-7894\(04\)80013-3](https://doi.org/10.1016/S0005-7894(04)80013-3).
- Hayes, S. C., & Lillis, J. (2021). *Kabul ve kararlılık terapisi* (D. Aksoy, Çev.). Okuyan Us Yayınevi.
- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and commitment therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1-25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006>.
- Jacelon, C. S. (1997). The trait and process resilience. *Journal of Advanced Nursing*, 25, 123-129. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2648.1997.1997025123.x>.
- Jacobs, L. (1989). Dialogue in gestalt theory and therapy. *The Gestalt Journal*, 12 (1), 25-67. <https://psycnet.apa.org/record/1990-10340-001>.
- Jacobs, S. (2007). *The implementation of humour as deflective technique in contact boundary disturbance*, Master of Diconiologh, Universty of South Africa
- Johnson, S. M., & Greenberg, L. S. (1985). Differential effects of experiential and problem solving interventions in resolving marital conflict. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 53(2), 175-184. <https://doi.org/10.1037//0022-006x.53.2.175>.
- Kahl, G. K., Winter, L., & Schweiger, U. (2012). The third wave of cognitive behavioural therapies: what is new and what is effective? *Curr Opin Psychiatry*, 25(6), 522-8. <https://doi.org/10.1097/YCO.0b013e328358e531>.
- Karahan, F., & Sardoğan, M. E. (2012). *Psikolojik danışma ve psikoterapide kuramlar (Genişletilmiş 3. Baskı)*. Nobel Yayıncılık.
- Karakuş, S., & Akbay, S. E. (2020). Psikolojik esneklik ölçeği: Uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 32-43. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.669825>.
- Karataş, Z., & Yavuzer, Y. (2020). Bilişsel terapi. M. A. Yıldız (Ed.), *Psikolojik danışma ve psikoterapi kuramları* (3. Baskı) (s. 315-351). Pegem Akademi.
- Karl, K. G., Winter, L., & Schweiger, U. (2012). The third wave of cognitive behavioural therapies: What is new and what is effective? *Curr Opin Psychiatry*, 25(6), 522 - 528. <https://doi.org/10.1097/YCO.0b013e328358e531>.
- Koşan, Y. (2020). Gestalt kuramı. İ. Seçer, & S. Ulaş (Ed.), *Öğrenmede klasik ve güncel yaklaşımlar* (2. Baskı) (s. 163-187). Ankara: Vize Tek Yayıncılık.
- Koroğlu, E. (2022). *Pozitif Psikoloji*. Destek Yayınları.
- Kuzgun, Y. (1972). Kendini gerçekleştirme. *Araştırma Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü Dergisi*, 10, 162-172. <https://dSPACE.ankara.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12575/60353>.
- Latner, J. (1998). *The Theory of Gestalt Therapy*. Gestalt Institute of Cleveland Press.
- Leahy, R. L. (2002). A model of emotional schemas. *Cognitive and Behavioral Practice*, 9(3), 177-190. [https://doi.org/10.1016/S1077-7229\(02\)80048-7](https://doi.org/10.1016/S1077-7229(02)80048-7).
- Levin, J. (2010). Gestalt therapy: Now and for tomorrow. *Gestalt Review*, 14(2), 147-170. <http://dx.doi.org/10.5325/gestaltreview.14.2.0147>.
- Levin, M. E., Luoma, J. B., Vilardaga, R., Lillis, J., Soylular, R., & Hayes, S. C. (2015). Examining the role of psychological inflexibility, perspective taking, and empathic concern in generalized prejudice. *Journal of Applied Social Psychology*, 46(3), 180-191. <https://doi.org/10.1111/jasp.12355>.
- Linehan, M. M., Comtois, K. A., Murray, A. M., Brown, M. Z., Gallop, R. J., Heard, H. L., & Lindenboim, N. (2006). Two-year randomized controlled trial and follow-up of dialectical behavior therapy vs therapy by experts for suicidal behaviors and borderline personality disorder. *Archives of General Psychiatry*, 63(7), 757-766. <https://doi.org/10.1001/archpsyc.63.7.757>.
- Lynch, T. R., Chapman, A. L., Rosenthal, M. Z., Kuo, J. R., & Linehan, M. M. (2006). Mechanisms of change in dialectical behavior therapy: Theoretical and empirical observations. *Journal of Clinical Psychology*, 62(4), 459-480. <https://doi.org/10.1002/jclp.20243>.
- Maslow, A. (1945). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>.
- McCarthy, K. S., & Barber, J. P. (2004). Emotion-focused therapy: Coaching Clients to work through their feelings. *Clinical Psychology Review*, 24(2), 255-257. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2003.12.002>.
- Melnick, J. (1997). Welcome to gestalt review an editorial. *Gestalt Review*, 1(1), 1-8. <https://doi.org/10.2307/44394007>.
- Moore, J. (2000). Words are not things. *The Analysis of Verbal Behavior*, 17, 143-160. <https://doi.org/10.1007%2FBF03392961>.
- O'Leary, E. (2013). Key concepts of gestalt therapy and processing. E. O'Leary (Ed.), *Gestalt Therapy Around the World* (s. 15-36). John Wiley & Sons. <https://doi.org/10.1002/9781118323410.ch2>.
- Olson, M. H., & Hergenhahn. (2016). *Öğrenmenin kuramları* (9. Basım) (M., Şahin, Çev.). Nobel Yayıncılık.
- Öktem, E., & Bilican, F. I. (2023). Diyalektik davranışçı terapi ve ebeveyn müdahaleleri: Bir gözden geçirme. *JSHSR*, 10(94), 899-908. <http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.3614>.
- Özcan, Ö., & Gül-Çelik, G. (2017). Bilişsel davranışçı terapi. *J Child Psychiatry*, 3(2), 115-120. <https://www.turkiyeklinikleri.com/article/en-bilissel-davranisci-terapi-79560.html>.
- Özdel, K. (2015). Dünden bugüne bilişsel davranışçı terapiler: Teori ve uygulama. *Türkiye Klinikleri*, 8(2), 10-20. <https://www.turkiyeklinikleri.com/article/en-dunden-bugune-bilissel-davranisci-terapiler-teori-ve-uygulama-71492.html>.
- Parlett, M. (1991). Reflections on field theory. *The British Gestalt Journal*, 1, 68-91. <http://www.elementsuk.com/libraryofarticles/fieldtheory.pdf>.
- Pascual-Leone, A., Gilles, P., Singh, T., & Andreescu, C. A. (2013). Problem anger in psychotherapy: an emotion-foc-

- cused perspective on hate, rage, and rejecting anger. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 43(2), 83–92. <http://dx.doi.org/10.1007/s10879-012-9214-8>.
- Peterson, C., & Seligman, M. E. (2004). *Character strengths and virtues: A handbook and classification*. Oxford University Press. <https://psycnet.apa.org/record/2004-13277-000>
- Pos, A. E., & Greenberg, L. S. (2007). Emotion-focused therapy: The transforming power of affect. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 37, 25–31. <https://doi.org/10.1007/s10879-006-9031-z>.
- Rasmussen, H. N., Scheier, M. F., & Greenhouse, J. B. (2009). Optimism and physical health: A meta-analytic review. *Annals of Behavioral Medicine*, 37, 239–256. <https://doi.org/10.1007/s12160-009-9111-x>.
- Rosenfeld, E. (1978). An oral history of gestalt therapy: Part one. A conversation with Laura Perls. *Gestalt Journal*, 1(1), 8–31. <https://psycnet.apa.org/record/1980-22332-001>.
- Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(6), 1069–1081. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-3514.57.6.1069>.
- Ryff, C. D., & Keyes, C. L. (1995). The structure of psychological well-being revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69(4), 719–727. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.69.4.719>.
- Ryff, C. D., & Singer, B. H. (2008). Know thyself and become what you are: A eudaimonic approach to psychological well-being. *Journal of Happiness Studies*, 9(1), 13–39. <http://dx.doi.org/10.1007/s10902-006-9019-0>.
- Schueller, S. M. (2012). Positive Psychology. V. Y. Ramachandran (Ed.), *Encyclopedia of Human Behavior (Second Edition)* (s. 140-147). London: Academic Press.
- Seçer, İ. (2018). Psikolojinin Doğası. Ş. Işık (Ed.), *Psikolojiye Giriş*. Pegem Akademi.
- Seligman, L., & Reichenberg, L. W. (2019). *Psikolojik Danışma ve Psikoterapi Kuramları (4. Baskıdan Çeviri)* (E., E. Yerlikaya, Çev.). Pegem Akademi.
- Seligman, M. E., & Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive psychology: An introduction. *American Psychologist*, 55(1), 5–14. <http://dx.doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.5>.
- Seligman, M. E., Steen, T. A., Park, N., & Peterson, C. (2005). Positive psychology progress: Empirical validation of interventions. *American Psychologist*, 60(5), 410–421. <https://doi.org/10.1037/0003-066x.60.5.410>.
- Skinner, B. F. (1953). Some contributions of an experimental analysis of behavior to psychology as a whole. *The American Psychologist*, 8(2), 69–78. <https://psycnet.apa.org/record/1954-00074-001>.
- Şenol, A., Gürbüz, F., & Tuzgöl-Dost, M. (2023). Emotion-focused couple therapy: A review of theory and practice. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 15(1), 146–160. <https://doi.org/10.18863/pgy.1090793>.
- Tagay, Ö., & Voltan-Acar, N. (2020). Gestalt terapi. Z. Karataş, & Y. Yavuzer (Ed.), *Psikolojik danışma ve psikoterapi kuramları (3. Baskı)* (s. 205-228). Pegem Akademi.
- Teasdale, J. D., Moore, R. G., Hayhurst, H., Pope, M., Williams, S., & Segal, Z. V. (2002). Metacognitive awareness and prevention of relapse in depression: Empirical evidence. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 70(2), 275–287. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0022-006X.70.2.275>.
- Tekke, M. (2019). Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinin en son düzeyleri: Kendini gerçekleştirme ve kendini aşmışlık. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(4), 1704–1712. <https://doi.org/10.14689/issn.2148-2624.1.7c.4s.17m>.
- Tolman, E. C. (1948). Cognitive maps in rats and men. *Psychological Review*, 55(4), 189–208. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/h0061626>.
- Topses, G., & Bulut-Serin, N. (2012). *Psikolojik danışma ve psikoterapi kuramları*. Nobel Akademi.
- Tunç, A. (2017). Akılcı Duygusal Davranışçı Terapi. R. S. Sharf (Ed.), *Psikoterapi ve Psikolojik Danışma Kuramları (5. Baskıdan Çeviri)* (N., V., Acar, Çev. Ed.) (s. 295-326). Ankara: Nobel.
- Tutal, N. (2022). Gestalt terapi. E. J. Ginter, G. Roysircar, & L. H. Gerstein (Ed.), *Psikolojik danışma ve psikoterapi kuramları ve uygulamaları* (Ş., Baştemur & M., A., Kurşuncu, Çev.) (s. 204-241). Nobel Yayıncılık.
- Türkçapar, M. H., & Sargın, A. E. (2022). Bilişsel davranışçı psikoterapiler: Tarihçe ve gelişim. *Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 7-14. <https://search.trdizin.gov.tr/tr/yayin/detay/239431/>.
- Türküm, S. (1994). Akılcı – Duygusal terapide yansımalar. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*, 27(2), 969 – 974. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000347.
- Valentine, S. E., Bankoff, S. M., Poulin, R. M., Reidler, E. B., & Pantolone, D. W. (2014). The use of dialectical behavior therapy skills training as stand-alone treatment: a systematic review of the treatment outcome literature. *Journal of Clinical Psychology*, 71(3), 1–20. <https://doi.org/10.1002/jclp.22114>.
- Watson, J. B., & Rayner, R. (1920). Conditioned emotional reactions. *Journal of Experimental Psychology*, 3 (1), 1-14. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/h0069608>.
- Wong, S. S. (2010). States-of-mind in psychopathology and psychological well-being. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 32 (2), 178-184. <https://doi.org/10.1007/s10862-009-9148-y>.
- Yalom, I. D. (2018). *Varoluşçu Psikoterapi* (Z., Babayiğit, Çev.). Pegasus.
- Yavuz, K. F. (2015). Kabul ve kararlılık terapisi (ACT): Genel bir bakış. *Türkiye Klinikleri J Psychiatry*, 8(2), 21-27. <https://www.turkiyeklinikleri.com/article/en-kabul-ve-kararlilik-terapisi-act-genel-bir-bakis-71493.html>.
- Yerlikaya, E. E. (2020). Davranışçı terapiler. Z. Karataş, & Y. Yavuzer (Ed.), *Psikolojik danışma ve psikoterapi kuramları (3. Baskı)* (s. 231-270). Ankara: Pegem Akademi.
- Yontef, G. (1993). *Gestalt Therapy: An Introduction*. The Gestalt Therapy Network: <https://www.gestalt.org/yontef.htm> adresinden alındı
- Yontef, G., & Lynne, J. (2005). Gestalt therapy. R. J. Corsini, & D. Wedding (Ed.), *Current Psychotherapies* (s. 299–336). Thomson Brooks/Cole Publishing Co. <https://psycnet.apa.org/record/2007-04811-010>.

Şekiller Kaynakçası

- Şekil 1.** [https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0d,_ego_ve_s%C3%BCpereg](https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0d,_ego_ve_s%C3%BCpereg%C3%BCpereg%C3%BCpereg)
- Şekil 2.** <http://www.gencistikbal.com/klasik-kosullanma-ve-edimsel-kosullanma-415>
- Şekil 3.** https://www.researchgate.net/figure/One-of-the-puzzle-boxes-used-by-Thorndike-to-study-the-acquisition-of-new-behaviors-in_fig9_285777770
- Şekil 4.** <https://slideplayer.biz.tr/amp/14040903/> adresinden alındı, Erişim Tarihi: 11.01.2022.
- Şekil 6.** <https://doi.org/10.18863/pgy.411209>
- Şekil 7.** https://www.diyalektikterapi.com/wp-content/uploads/2020/10/ddt_elif_celebi_kitap.pdf.
- Şekil 8.** <https://doi.org/10.18863/pgy.411209>
- Şekil 9.** Hayes, S. C., & Lillis, J. (2021). *Kabul ve kararlılık terapisi*. İstanbul: Okuyan us.
- Şekil 10.** <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006>
- Şekil 11.** <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006>
- Şekil 12.** <https://doi.org/10.1037/h0054346>
- Şekil 13.** <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/871509>